

Dahl Steamship Agency
Åldsta skandinaviska ämbetsbureau
...tur i Canada. Ombud för
NORSKA AMERIKALINJEN,
SCANDINAVIAN AMERICAN LINE
SVENSKA AMERIKALINJEN
och andra linjer.
För snabbaste expedition besök
eller tillskriv
Dahl Steamship Agency
Tel. 29 611.
325 Logan Ave., Winnipeg, Man.

SVENSKA CANADA-TIDNINGEN IS THE OLDEST AND HAS THE LARGEST CIRCULATION OF ANY SWEDISH NEWSPAPER IN CANADA.

Svenska Canada-Tidningen

THE SWEDISH CANADA NEWS.

Penningförsändelser
till alla platser i Skandinavien för
medias, och användes endast bank-
ker, auktoriserade av Staten, vars
garanti således gäller.
Lästa försändingsavgift 60c. För
belopp över \$100.00 speciellt låga
tar. Angåbiljetter till alla
utställas. Förfägnings be-
svaras beredvilligt.
Steamship Agency
Tel. 29 611.
325 Logan Ave., Winnipeg, Man.

ARG. (YEAR) 38. (Lösnummer 10 cents) WINNIPEG, MANITOBA, TORSDAGEN DEN 29 MAJ 1930. (Lösnummer 10 cts.) N:o 22.

Senaste Sverige - nytt.

Sverige - Brasilien.
Stockholm den 17 maj. — Telefontrafiken mellan Sverige och Brasilien öppnades i fredags.

Malmexporten.
Kiruna, den 19 maj. — Malmexporten från Kiruna i lördags upptog 799 vagnar, vilket är rekord.

Passfrihet.
Stockholm den 16 maj. — Överenskommelse har träffats mellan de fem nordiska länderna om passfrihet vid 14 dagars uppehåll.

Blilagd strejk.
Stockholm den 16 maj. — Droskchaufförstrejken i Stockholm har bilagts och nytt 2-årigt avtal har undertecknats.

Sverige - Australien.
Stockholm den 16 maj. — Telefonförbindelsen mellan Sverige och Australien öppnades i torsdags.

Nansens begravning.
Oslo den 17 maj. — Fridolf Nansens begravning hölls i dag under anslående högtligheter i närvaro av konungen och väldiga folkmassor.

Rekordflygning.
Stockholm den 19 maj. — Postflygaren Lindner flög i söndags Köpenhamn - Stockholm på 2 timmar, 40 minuter, vilket är rekord.

Stor vinst.
Stockholm den 15 maj. — Trafikaktiebolaget Grangesberg - Oxelösund redovisar en vinst på 20,340,000 kronor förra året. Utdelningen blir 17 kr. per aktie.

Litteraturpris.
Hälsingfors den 27 maj. — Svenska Litteratursällskapet i Hälsingfors har tilldelat dr. Ragnar Hemmer Årets Hallbergska pris, 50,000 friska mark.

Kreuger.
Stockholm den 14 maj. — Ingenjör Ivar Kreuger med minister Boström har avlagt besök hos president Hoover i Vita Huset. Kreuger uppgives i New York för viktiga förhandlingar.

Stockholms-tidningen.
Stockholm den 17 maj. — Aktierna i Stockholms-Tidningen har försålts till ett konsortium under ledning av direktör Erik Akerlund, som blir tidningens verkställande direktör.

Svenskyborna.
Stockholm den 14 maj. — Svenskybornas ledare, pastor Hoas, har förklarat att orsaken till svenskybornas missnöje med Sverige beror på dröjt målet med utplaceringen.

Sveriges folkmängd.
Stockholm den 17 maj. — Enligt nu föreliggande folkräkningens redogörelse uppgick landets folkmängd vid senaste årsrökningen till 6,120,080, utvisande en ökning förra året på 14,890, vilket betecknas som synnerligen låg.

L. M. Ericsson-koncernen.
Stockholm den 16 maj. — Telefonkoncessionen i Grekland har lämnats till Siemens & Halske samt L. M. Ericsson-koncernen, som deltagar med stora leveranser och upprättar en särskild tilltäl i Athen.

Dödsolyckor.
Gevle, den 19 maj. — Norrgående snälltåget påkörde vid Järbo söndags en personbil, som fått motorstopp på väg över bryggan. Saksverksgården P. Jakobsson och chauffören Valfred Stadig från Källtjärn dödades.

Stockholm den 19 maj. — Sextonåriga Gertrud Beck från Stockholm, dödades i söndags av en bil på landsvägen vid Frbergas i Danderyd, då hon skulle rädda en 2-årig flicka, som blev svårt skadad av bilen.

Nyköping den 19 maj. — En gasexplosion inträffade i bostadshuset Topelietan 6 i Nyköping. Villastad i söndags, varvid 27-åriga textilarbeterskan Fanny Nilsson dödades.

Dr. J. A. McTavish vald till Winnipeg-liberalernas ledare.

Väl besökt möte utsåg tjänstemän och valkommittéer.

Greater Winnipeg Liberal Association hade i torsdags kväll årsmöte i Liberala klubben. Mötet var talrikt besökt och som ledare för förhandlingarna fungerade avgående presidenten J. E. Morkin.

Till hedersledamöter valdes Hon. Mackenzie King, Hon. T. A. Crerar, J. T. Thorson, J. S. McDiarmind, dr. J. P. Howlen, mrs. Edith Rogers och J. A. Breakey.

Till tjänstemän valdes: Dr. J. A. McTavish-president; Fred C. Hamilton, v. pres.; älderman E. D. Honeyman, J. L. Elvin och Mrs. J. Fleming. Till kassör utsågs Mr. J. I. Morkin, förre presidenten i föreningen. Till sekreterare omvaldes Mr. S. W. Goerwell.

Andra medlemmar i styrelsen utses av de lokala organisationerna 10 från var och en av de federala valkretsarna i staden och St. Boniface. Representantalet för Young Mens Liberal Club utökades från tre till fem och likaså utökades fem nya representanter för Twentieth Century association.

Avgående presidenten Mr. Morkin höll därpå ett synnerligen intressant anförande, vari han redogjorde för föreningens verksamhet under året och påpekte hur aktiviteten varit stortad. Närhelst en av federalregeringens ministrar passerat staden hade man samlat ut en speciell arrangemanterad lunch och talaren uttryckte sin belåtenhet med de arrangemang, som gjorts och det värde dessa sammankomster haft. Särskilt ville han rikta en komplimang till den synnerligen lyckade tillställningen för de unga damer.

Forts. å sid. 3.

'Till tings, till tings - budkavlen går.'

"Till tings, till tings budkavlen går..." Aterigen ljuder marningsropet till allsvensk samling. Ännu en gång går budkavlen över land och stad till landsmän varhelst de bygga och bo i det väldiga Canada.

Ett år har snart förlutit sedan svenska män och kvinnor voro församlade till gemensam rådgivning över inbördes angelägenheter. De som hade tillfälle att deltaga i följarets midsommarting i det natursköna Lac du Bonnet skola helt säkert för all framtid bevara det högtidliga intrycket från denna svenskfest.

Detta år har Svenska Förbundet beslutat att samlas till ting i Dubuc, Sask. Denna plats är som bekant belägen i centrum av Saskatchewanens svenskkolonier och förbundet väntar därför en stor tillslutning från angränsande svensksbygder.

Svenska Förbundets program är först av allt att samla landsmännen kring vad som ligger oss alla närmast: vårt eget språk, vårt eget folk och vår egen kultur. Om vi allesammans sträva i samma riktning kunna stora ting utgå både andligt och materiellt. Vi kunna göra livet ljusare för varandra genom att visa vår landsman att vi glädjas över hans framgångar och dela hans bekymmer. Genom att aktivt deltaga i Svenska Förbundets arbete

Bensin ur oljesand i Alberta.

Gör Västern oberoende av motorbränsle.

En uppseendeväckande och intressant metod, som lovar gott för framtiden.

Sedan en lång tid tillbaka har dr. A. K. Clark och Dr. E. H. Boomer sysslat med omfattande experiment för framställande av bensin ur oljesand i Alberta. Experimenten ha nu kröntes med framgång och av undersökningarna att ömma skall Alberta för framtiden vara fullständigt oberoende av framställningen av allt motorbränsle i världen.

Dr. Boomer har nyligen framlagt sina forskningsresultat i Ottawa där han lämnat fullständig redogörelse för metoden.

Experimenten ha omfattat frambringande av tjära ur tjärsand vilket experimenterade småningsom lett till ett med användande av vissa kemikalier också extrahera bensin ur samma oljeförärande sand. En betydelsefull roll i framställningen spelar också naturlig hydrogenas, som lär förekomma i enorma kvantiteter på skilda platser i Alberta. Oljeförärande sand förekommer dessutom litet var stans och skall enligt vad verkställda undersökningar givit handen vara fullkomligt outömligt. Exploaterandet av den nya metoden kommer emellertid att kräva ganska stora anläggningar och för närvarande har man under övervägande hur denna del av saken lämpligast skall kunna lösas. Att metoden kan göras fullt konkurrenskraftig och ekonomiskt räntabel råder intet tvivel om.

Graf Zeppelin i Brasilien.

Enligt meddelande från Pernambuco i Brasilien har det stora tyska luftskeppet Graf Zeppelin anlänt dit efter en behaglig färd över södra delen av Atlanten. Avresan skedde från Sevilla i Spanien.

Passagerarna bland vilka befann sig spanske infanten Alfonso uttryckte samliga sin förtjusning över färden. Luftskeppet och dess befälhavare, dr. Eckener hälsades av stora marniskommassor och från flera håll inkommo lyckönskningar till dr. Eckener för den nu fullbordade andra Atlantflyningen. Graf Zeppelin fortsatte dagen efter ankomsten till Pernambuco vidare till Rio de Janeiro, dess egentliga mål, där det anlände på lördagen.

Victoriadagen firad i Winnipeg med storslagna festprogram.

Svenska folkdansare göra succes i Kildonan park.

Victoriadagen inbröt över Winnipeg med strålände solsken och vackert väder - kanske en smula blåstigt ibland - men i alla fall en strålände vacker dag. Överallt såg man helgdagsfirande människor med matsäckskorgar och paket på väg till parker och utflyktsplatser i stadens närhet.

Sommarrestauranterna slogo upp sina portar. Sportplatserna voro fyllda till kapacitet av tennis och golfspelande ungdomar och det var liv och rörelse överallt. Damer exponerade sina värtoalerter och solen glittrade i silkesstrumpor och eleganta värhattar. Kildonan park blev centralpunkten för stadens barn under eftermiddagen. Massor av folk hade samlats därute och det var som solen riktigt frossade att få bryta sina strålar i brokiga färgglada nationaldräkter.

Under ledning och arrangemang av Winnipeg Folk Art Society hade representanter för 3 nationer samlat sig för att ge den stora publiken några smakbitar av det bästa det kunde åstadkomma av sina respektive hemländers melodiska folksånger och graciösa rustika folkdanser.

Där var svenskar och engelsmän, skottar och ukrainare, tyskar och polacker, isländare och ungrare.

Som ledare för programmet stod dr. Blomdal, som tjänstgjorde som konferencier. Programmet inleddes med O. Canada, som utfördes av en maskör under H. Thorolfsens dirigentskap och till ackompanjering av Miss Freda Simons. Samma maskör utförde också som avslutning God Save the King.

Forts. å sid. 3.

Runt land och rike.

Turkiets första kvinnliga domare.
För första gången i Turkiets historia ha två kvinnor i enlighet med ett utfärdad dekret utnämnts till domare.

Papegöjsjukan i England: 115 fall 22 med dödlig utgång.
I Storbritannien har hittills inträffat 115 fall av papegöjsjukan, därav 22 med dödlig utgång.

Stor fabrik i Chicago för romtillverkning.
Atal har väckts mot 25 personer, vilka drivit en fabrik för affärsmässig framställning av rom. Företaget har stått under högsta ledning av den kände smuglarchefen "Scarface" Capone. Det påstås, att man vid fabriken under de senaste två åren tillverkat producerat ungefär 1,500,000 liter rom.

Ett ohylligt familjdrama i Paris.
I en garberot till en våning i Paris har man funnit ett ohylligt stympt liket av en kvinna. Hennes man, som i brev till svärfrärdarna meddelat sin avsikt att döda hustrun emedan hon beordrat honom och sedan b. g. själv, har hittats i en park död med avskuren strupe.

Spänlabar allvarligt skadad vid sin raketflygförsök.
Flygaren Spänlab, som nyligen företog en uppvisning med sin raketflygmaskin inför vederberörande myndigheter här, råka- des därvid ut för en allvarlig olycka. Efter en lyckad start hörydes en knall, då tredje raketen antändes. Spänlab synes då ha blivit nervös och maskinen störtade från en höjd av tio meter, varvid den ramperades svårt. Flygaren själv skadades allvarligt.

Ivar Kreuger på besök i Chicago.
Den svenske tändstickskungens ingenjör Ivar Kreuger, anlände till Chicago den 15 maj och höll på aftonen samma dag ett föredrag om internationella finansiella problem i stadens Industrial Club. Besöket väckte stor uppmärksamhet.

Detta var icke första gången Kreuger besökte Chicago. För 30 år sedan kom han till New York med \$100 på fickan. Därefter begav han sig till Chicago, där han förtjänade \$50 för förmedlandet av en egendomsaffär. Denna summa blev början till en förmögenhet, som nu anslås till omkring \$50,000,000.

Från remissdebattens fortsättning.
I fredagens parlamentssession genomgicks icke mindre än 41 punkter av årets budget. Diskussionen blev icke vidare livlig och en stor del av de omfattande tillrevisionsförslagen beträffande stål och stålvaror genomgicks utan diskussion.

Liberal kampanjkommitte utsedd.
Vid fredagens årsmöte utsågs följande liberala valkampanjkommitte: Ordf. Horace Chevrier, sek., S. W. Goerwell, ledamöter: red. J. W. Dafee, Manitoba Free Press, Frank O. Fowler f.d. borgmästare, Hon. A. B. Hudson, K. C., J. F. Fisher, red. P. M. Dahl, H. Wilder och C. G. Keith.

Norska kronprinsparets hem härjat av eld.
Oslo den 20 maj. — Kronprinsparets residens Skougum nedbrann i tisdags kväll. Kronprins Olav räddade kronprinsessan Märtha ur det brinnande huset och tog sedan ledningen av släckningsarbetet, som betydligt hindrades av brist på vatten. Kronprinsparets bröllopspresenter räddades och kronprinsessans juveler återfunnos oskadade i ett brandfritt kassaskåp, som insattes förra veckan. De materiella skadorna anslås till mer än en million kronor.

PROGRAM

Söndagen den 22 juni.
Kl. 3 - 6 e.m.
Hälsingstal H.P.A. Hermanson
"Du gamla, Du fria".
Tal ..... Stud. Carlson,
Solosång Arthur A. Anderson
"Ålderdomshemmet".
anförande av Frank Pearson
Deklamation Esse W. Ljungh
Tal ..... Axel J. Carlson
Solosång Arthur A. Anderson.
Högdistal Prof. C.H. Lager.
Deklamation Esse W. Ljungh
Tal ..... Dr. Sahlmark.
"O. Canada".
Kl. 8.30 e.m.
"Sweden of 1929" Filmförel.
Biograflokalen i Dubuc.
MÅNDAGEN den 23 juni.
Kl. 1 e.m.
Sportprogram och lekar.
Kl. 1 e.m.
Årsmöte, Styrelserapporter, rapporter från kommittén för ålderdomshemmet, Styrelseval. Motioner, däribland föreslagna stad-gändringar. Nya frågor.

Till tings, till tings - budkavlen går.

sluta sluta upp kring förbundet. Hjälps Svenska Förbundet att hjälpa Eder!

År 1930 är ett mörkt år i Canadas historia så tillvida att arbetslösheten har satt sin dystra prägel på livet härute. Vi hoppas och tro att ljusare tider skola stunda, men framtiden är ännu ovis. I sådana vargatider som nu stå för dörren är nödvändigheten av samarbete större än vanligt. Svenska förbundet är nodens stund, vetat göra sin skyldighet och när ofredstider ha stundat har det svenska folket står som en man. Så även kunde det vara nu. Om vi såsom svenskar i Canada stå ena de kunna vi utträta tiofalt mera för våra landsmän och oss själva än vad nu är fallet.

Svenska Förbundet har inom sig oandade möjligheter, men framgånngen beror på DIG. Lämna småaktigheter och bygräl för en stund Åt sid och TANK STORT. Bliv medlem av förbundet IDAG.

För festligheterna, som hållas vid Freedhome Hall i Dubuc har följande preliminära program uppsatts.

Landsmännen äro hjärtligt inbjudna till deltagande i årets midsommarting. Kom alla som kunna och medtag gott humör och en beslutam vilja att hjälpa oss. "Till tings, till tings budkavlen går..."
Arthur A. Anderson.
Litt. sekreterare.

Tariffilagen inför kongressen i Staterna.

Väntas bli antagen utan större ändringar.

Presidenten får rätt att höja och sänka tullarna till 50 procent.

Senaten och underhusets utskott ha nu gemensamt diskuterat möjligheterna av antagandet av den omdiskuterade tariffilagen och som ett resultat av dessa överläggningar väntas man att rapporterna komma att överlämnas till respektive kamrar inom kort. Export debuterna ha nu fullständigt eliminerats.

Tullstaterna komma icke mycket till förändras i det stora hela, och man väntar att lagen skall komma att stöta på liten eller ingen opposition i underhuset. Senaten däremot blir sannolikt skildrad på en mera ingående granskning av förslaget och ej så litet opposition väntas där komma till uttryck. Rätten att avgöra tullarnas höjning och sänkning intill en gräns av 50 procent kommer att hänskjutna till president Hoover själv. Man har anledning förmoda att förslaget från utskottets sida kommer att åtföljas av instruktioner att sätta viss sorts timmer på frilistan.

Från stora delar av landet onpeneras man sig emellertid mot denna lösning av den vitala frågan och från flera av de stora koncernerna ha protester ingått. De stora tidningar, som varmt understödde Hoover under hans kampanj begära nu att han skall lägga sitt veto mot lagen och anser den komma att innebära en ökning av arbetslösheten i staterna.

Svårt väder över Saskatchewan.

I veckan ha svåra stormar rasat över Saskatchewan, där å flera platser konstaterat ganska svår frost och snö. Stark vind ha sopat fälten rena och myllan har drivit så att diken utteffer de stora stråkvägarerna fullständigt igenfyllts. Väst ha trakterna kring Regina och Moose Jaw härjats. På sina platser har grödan allvarligt skadats av detta svåra väder och särskilt har trädeårsodlingar varit illa utsatta för frostens härjningar.

och för övrigt mot den vanligaste entréavgiften av 2 kr. Parkrestaurangen, nöjesrestaurangen och de övriga utställningsvereringar voro samtidigt beredda att börja betjäna allmänheten.

Stockholmsutställningens program.

Sistlidne fredag den 16 maj, öppnades den storslagna Stockholmsutställningen. De senast hitkomna Sverigetidningarna innehålla högtidligheternas program.

I bilär eller epikage färdades till bryggan vid Kapteunssund, där de emebarkerade på motorbåden "Eugen". De kungliga mottagas vid Kapteunssund av ceremoniechefen och ledsagades till utställningen. Kl. 20 minuter föe 3 möter utställningens bestyrelse med kronprinsen i spetsen vil de kungliga ankomst till festplatsen. Företrädd av övermarskalken begav sig konungen efter landstigningen till sin plats på estraden varunder en stor militörkester spelade en särskilt komponerad march. Sedan de kungliga intagit sina platser, utgjorde militörkesteren "Du gamla, Du fria". Sedan fanfarer tonat, höll kronprinsen ett tal, utnyttande i en anhållan att konungen behagade förklara utställningen öppnad.

Efter konungens tal utbringade kronprinsen ett leve för majestätet, varefter kungssången utfördes av militörkestern, åtföljd av en för utställningen komponerad fanfar, som utfördes främst av sex signalblåsare. Ömsedbart därpå utvecklades utställningsflaggan på masten, och salut avgavs under 30 sekunder från ett batteri ur Svea artilleriregemente.

Därefter utförde sångkören De svenske en för utställningen skrivna och tonsatt kontak. Vid denna tidpunkt avbrändes ett dagsvyverkeri, fontänen satte i gång och motorbåtar, roddbåtar och kanoter började röra på sig. Flygskadur och nöjesfältets zeppelin-paraderade i luften.

Kl. 4 44 då det angivna programmet var genomgått, började en kort rundvandring på utställningen.

Kl. 5 eller 5/5 beräknades utställningsportarna bli öppna för med abonnemangskort försedda